

Guia de l'assignatura

Identificació

Nom de l'assignatura: Lexicografia Catalana		Codi: 28660	
Tipus: Optativa			
Llicenciatura en Filologia Catalana		Crèdits: 6	
Curs: 2010-2011		Quadrimestre: 1r	
Àrea: Filologia Catalana			
Llengua en què s'imparteix: català			
Horari: divendres de 11.30 a 14.30			
Professor	Despatx	Horari de tutories	Correu-e
Xavier Villalba	B11-120	dl 12-14 (perm.) dc 10-14 (conv.)	Xavier.Villalba@uab.cat

Descripció

1. Objectius de la formació

L'objectiu d'aquesta assignatura és doble. D'una banda, es pretén proporcionar a les persones matriculades els coneixements imprescindibles per a un ús eficient i crític dels diccionaris i adequar-se, doncs, a les exigències d'un futur professional de la llengua. De l'altra, es pretén oferir una formació pràctica en lexicografia de cara a una futura orientació professional com a lexicògraf i/o terminòleg.

2. Continguts

1. Aspectes generals

- 1.1. La lexicografia com a activitat: la confecció de diccionaris
- 1.2. La lexicografia com a disciplina: l'estudi dels diccionaris
- 1.3. La lexicografia i les altres disciplines lingüístiques
- 1.4. La lexicografia i la informàtica
- 1.5. La ideologia en els diccionaris

2. L'estructura del diccionari (I): la macroestructura

- 2.1. Els corpus lexicogràfics
- 2.2. La tria de les entrades
- 2.3. L'ordenació de les entrades

3. L'estructura del diccionari (II): la microestructura

- 3.1. Les informacions de les entrades
- 3.2. La definició
- 3.3. L'exemple en els diccionaris catalans

4. L'estructura del diccionari (III): l'organització de les accepcions

- 4.1. Sentits literals i sentits figurats
- 4.2. Proximitat semàntica

3. Bibliografia comentada

Bosque, I. 2004. Combinatoria y significación. Algunas reflexiones. In *REDES. Diccionario combinatorio del español contemporáneo*, LXXVII-CLXXIV. Madrid: Ediciones SM.

[Densa introducció a alguns dels conceptes fonamentals de la semàntica lèxica i oracional i de manera destacada a la composicionalitat del significat i a les seves repercussions en la sintaxi i en la lexicografia. Obra de consulta puntual per complementar l'exposició d'alguns punts del temari.]

Cabré, M. T. ed. 1994 *Caplletra*. núm. 17, València.

[Volum monogràfic sobre lexicografia a càrrec de diversos especialistes. Obra de consulta puntual al llarg del curs.]

Martínez de Sousa, J. 1995. *Diccionario de lexicografía práctica*. Barcelona: Biblograf.

[Obra de consulta molt útil, amb nombrosos exemples comentats. Cal tenir-la a mà al llarg de tot el curs.]

Rafel, J. 2005. *Lexicografía*. Barcelona: UOC.

[L'objectiu general d'aquest llibre és familiaritzar el lector amb els principals aspectes relacionats amb la lexicografia i amb el diccionari, passant de veure inicialment el diccionari com un instrument pràctic de consulta a veure'l com un objecte d'anàlisi i de reflexió. També posa èmfasi en l'aplicació a la lexicografia de les noves tecnologies de la informació i la comunicació i les conseqüències que ha tingut en la pràctica lexicogràfica. Tot i ser un pèl esquemàtic, pot servir com a manual del curs.]

Seco, M. 1987. *Estudios de lexicografía española*. Madrid: Paraninfo.

[Recull dels principals articles d'un dels millors lexicògrafs espanyols de l'actualitat. Ens interessen especialment els articles clàssics 'Problemas formales de la definición lexicogràfica' i 'El contorno en la definición lexicogràfica'.]

Solà, J. ed. 1972. Sobre lexicografia catalana actual. Barcelona: Empúries.

[Recull d'articles sobre diversos aspectes de la lexicografia catalana, especialment estudis descriptius sobre els diccionaris catalans (bàsicament el Diccionari General de la Llengua Catalana i el Diccionari de la Llengua Catalana). Pot ser d'utilitat com a eina de consulta puntual d'alguns aspectes del temari i com a font d'exemples.]

4. Programació d'activitats

Les activitats dels alumnes seran dels tipus següents:

a) *Treball presencial*:

- a.1) Exercicis de comprensió de conceptes.
- a.2) Exercicis de correcció de material lexicogràfic.
- a.3) Exercicis de producció de material lexicogràfic.
- a.4) Anàlisi crítica de materials lexicogràfics i de tècniques de treball.
- a.5) Prova escrita final obligatòria per superar el curs.

- b) *Treball supervisat*:
Redacció d'un treball lexicogràfic. **La presentació del treball és obligatòria per a superar el curs.** Ocasionalment, si un treball té moltes deficiències, l'alumne l'haurà de repetir.
- c) *Treball autònom*:
c.1) Estudi progressiu de l'alumne a casa per poder seguir les classes.
c.2) Repàs general per preparar l'examen final.

5. Competències a desenvolupar	
Competència	Indicador específic de la competència
Comunicació oral	- ser capaços de defensar davant la classe una determinada solució lexicogràfica amb una argumentació clara.
Comunicació escrita	- dominar les tècniques de redacció de definicions lexicogràfiques - ser capaços d'expressar-se per escrit de manera correcta i fent servir la terminologia adequada.
Anàlisi textual	- ser capaços de determinar els problemes d'un material lexicogràfic concret i de proposar una solució.
Treball en equip	- treballar amb els companys per a la resolució de problemes.
Creativitat	- saber aplicar els coneixements lingüístics de manera creativa per resoldre problemes lexicogràfics específics.

6. Avaluació		
Procediment d'avaluació	Competències a avaluar i criteris d'avaluació	Pes (%)
Treball	Comunicació escrita: dominar les tècniques de redacció de definicions lexicogràfiques. Anàlisi i síntesi textual: capacitat de redacció de petits textos; capacitat d'anàlisi d'un text. Creativitat: saber aplicar els coneixements lingüístics de manera creativa per resoldre problemes lexicogràfics específics.	30%
Prova escrita final	Comunicació escrita: dominar les tècniques de redacció de definicions lexicogràfiques; ser capaços d'expressar-se per escrit de manera correcta i fent servir la terminologia adequada. Anàlisi i síntesi textual: ser capaços de determinar els problemes d'un material lexicogràfic concret i de proposar una solució. Creativitat: saber aplicar els coneixements lingüístics de manera creativa per resoldre problemes lexicogràfics específics.	70%